第五届北京（国际）藏学研讨会提要集

པེ་ཅིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་དཔྱད་གླེང་གྲོས་ཚོགས་
སྐབས་ལྔ་པའི་དཔྱད་རྩོམ་གནད་བསྡུས།

A Collection of Abstracts of the 5th Beijing International Seminar on Tibetan Studies

2012-08

The Hymn to Mahakala by Dpal rga lo from an ancient Tibetan scroll kept at the IOM RAS

Alexander Zorin

At the collection of Tibetan block prints and manuscripts kept at the IOM RAS there is an unique scroll probably originated from Khara Khoto that contains a number of ritualistic texts on the cults of Mahakala and Vishnu Narasimha. The scroll may be dated from late 12th to early 14th century since it uses old Tibetan orthography, with *ya tags* signs, and contains a text attributed to the famous Tibetan 12th century yogi Dpal rga lo who contributed much to the spread of the cult of Mahakala in Tibet. In my paper, I will briefly outline the contents of the scroll, characterize its first part, containing texts on Mahakala, present my translation of the hymn to Mahakala by Dpal rga lo and analyze its stylistics and religious meaning.

Mi la ras pa's Buddhist philosophy as seen through the collected works of sGam po pa

Atsuko WATANABE

The famous eleventh-century Tibetan yogin Mi la ras pa bZad pa'i rdo rje (1040-1123/1052-1135) left no written records of his life or teaching. His songs and life story were passed down orally, eventually to be written down in many different versions. To understand his ideas, one must turn to the writings of his immediate and later disciples.

Mi la ras pa's main disciple sGam po pa bSod nams rin chen (1079-1153) fused the teaching of bKa' gdams and Phyag rgya chen po via Mi la ras pa and laid the foundation of bKa' brgyud pa school. Here I elucidate one aspect of Mi la ras pa's Buddhist thought by analyzing related sections in the collected works of sGam po pa.

རིགས་བཞག་མི་འདུག ཁོང་གི་མགུར་གླུ་དང་འཚོ་བའི་སྣང་གཏམ་ནི་ངག་ལམ་ནས་བརྒྱུད་སྤེལ་བྱུང་ཞིང་། མཐར་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་མང་པོའི་ནང་དུ་བཀོད་འདུག ཁོང་གི་དགོངས་ཚུལ་མཁྱེན་རྟོགས་གནང་དགོས་ཚེ། ངེས་པར་དུ་རྗེས་མའི་ཁོང་གི་སློབ་མ་ཚོའི་ཕྱག་རྩོམ་ལ་རྟེན་དགོས།

མི་ལ་རས་པའི་སློབ་མ་གཙོ་བོ་སྒམ་པོ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་(༡༠༧༩—༡༡༥༣)གྱིས་མི་ལ་རས···པའི་དགོངས་པར་བརྟེན་ནས་བཀའ་གདམས་གཞུང་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཉམ་དུ་བསྲེས་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྣང་གཞི་འདིང་བ་གནང་། འདི་གར་བདག་གིས་སྒམ་པོ་པའི་ཕྱག་རྩོམ་འདེམས་བཏུས་ནང་གི་འབྲེལ་ཡོད་དུམ་མཚམས་ལ་དཔྱེ་ཞིབ་བྱས་ནས་མི་ལ་རས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དགོངས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག···གསལ་བཤད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

༄༅། IOM RASནང་ཉར་བའི་བོད་གནའ་རབས་ཀྱི་ནག་པོ་ཆེན་པོའམ་མགོན་པོ་བེར་ནག་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་བྲིས་མར་དཔྱད་པ།

ཨ་ལི་ཤིན་ཏ་ · ཙེ་རིན།

IOM RASནང་ཉར་བའི་བོད་ཡིག་པར་མ་དང་བྲིས་མའི་ཁྲོད་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲིས་མ་ཞིག···ཡོད་དེ། ཡིག་ཆ་བྲིས་མ་དེ་ནི་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་རྒྱུད་ནས་བྱུང་བར་འདྲ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནག་པོ་ཆེན་པོའམ་མགོན་པོ་བེར་ནག་ཅན་དང་བིཀྲ་ཊུ་ན་ར་སིཾཧའམ་ཁྲབ་འཇུག་ལ་དད་པའི་ཚོ་གའི་སྒྲུབ་ཐབས་སྐོར་གྱི་གསུང་། གང་མང་ཞིག་འདུས་ཤིང་། དེ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ལོ་ནི་ཧ་ལམ་དུས་རབས་༡༢པ་ནས་དུས་རབས་༡༤པའི་དུས་འགོ་ཙམ་གྱི་ཡིན་ཤས་ཆེ་སྟེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན་བྲིས་མ་དེ་ཚོ་གནའ་བོའི་དག་ཡིག་གི་སྲོལ་ལྟར་བྲིས་ཤིང་ཐུན་མིན་ཡ་བཏགས་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེའི་ནང་དུ་དུང་དུས་རབས་༡༢པའི་བོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲགས་ཅན་དཔལ་རྒྱ་ལོས་མཛད་པའི་གསུང་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་པས་བོད་དུ་མགོན་པོ་ནག་པོར་དད་པ་བྱེད་པའི་སྲོལ་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུར་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་པས། དཔྱད་རྩོམ་འདིས་གསུང་རབ་བྲིས་མ་དེའི་ནང་དོན་དང་མགོན་པོ་ནག་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཚུད་པའི་རིགས་དང་པོའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་དཔྱད་པ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བཏང་ཞིང་། དེའི་ཞོར་ལ་དཔལ་རྒྱ་ལོས་མཛད་པའི་མགོན་པོ་ནག་པོའི་བསྟོད་པ་དེ་བསྒྱུར་ནས་ཁོང་གི་མཛད་སྣངས་དང་ཆོས་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ལ་དཔྱེ་ཞིབ་བྱས་ཡོད།

关于和田出土《法华经》古藏译与甘珠尔中的藏译本语言对比

辛岛静志

瑞典斯德哥尔摩民俗学国家博物馆收藏有一部新疆和田出土的《法华经》藏译本写本（དམ་པའི་ཆོས་ཕྱུ་འདད་རི་ཀའི་ཆོས་ *saddharmapuṇḍarīka*）。这部写本相当古老，是1933年斯文赫定探险队队员尼尔斯Ambolt在新疆和田发现的。这个写本一共有169张。除两张（一张是空白；另一张正反面都写有文字）以外，其他部分都是写在一面的。很有可能是还没有像一般佛经经典那样，用浆糊粘好。部分欧洲学者认为，这个写本写于8世纪，早于甘珠尔中《法华经》藏译本（དམ་པའི་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ; 9世纪Surendrabodhi及ཡེ་ཤེས་སྡེ译）。甘珠尔中《法华经》藏译本译者们明显参考了这一古老的翻译。这个古译的译者往往按照原文语序翻译，也使用了很多音写词。归纳来说，它是直译。甘珠尔中的《法华经》藏译译者们似乎参照原典做了部分修改，同时更换了音写词及较老的用词，在很大程度上把这一古译进行了古典藏文化。虽然它不是一部完整的写本， 但不仅对于我们研究《法华经》文本不可缺少，而且对于我们研究藏文翻译史及藏语史也是非常重要的。在这篇论文里，把和田出土《法华经》古藏译中的藏文与甘珠尔藏译本的语言进行对比，在阐明后者译者们是如何更换古藏译中藏文的同时，以此揭示藏语的变迁。

IOM RAS藏古代西藏大黑天礼赞写卷

亚历山大·佐林

在IOM RAS收藏的西藏木刻和写卷藏品中，有一件特殊的写卷。该写卷可能源于黑水域，其中含有系列关于大黑天和毗湿奴那罗辛哈信仰的仪轨经典。其年代为公元12世纪末至14世纪初之间，因为文本不仅用古代正字法书写而成，带有下加字YA的特征，而且其中还含有一份12世纪西藏著名瑜伽行者贝嘉罗

撰著的经典，而该瑜伽行者在西藏对大黑天信仰的传播做出了极大贡献。本论文将对写卷的内容和包括大黑天经典在内的第一部分内容的特点进行概述，同时对贝嘉罗撰写的大黑天礼赞进行了翻译，并对其文风和宗教含义进行了分析。

吐蕃敦煌佛经抄写及抄经团队

张延清

作为兴佛的重要举措之一，吐蕃占领敦煌（时称沙州）后，掀起了大规模的佛经抄写运动，上至吐蕃僧相及贵族，下到普通百姓都参与到这场运动中。在吐蕃官方的组织下，沙州的抄经事业忙而不乱，有序进行，沙州精美的佛经抄本也由此流向吐蕃本土及西域各地。

吐蕃敦煌抄经主要集中在《大般若经》和《大乘无量寿宗要经》两部佛经上，其中为数最多的是《大般若经》。吐蕃把自己的佛教理论置于《般若》之上，这主要是由于《般若经》是大乘佛教思想的根基和精髓，宣扬大乘佛教思想，离不开《般若经》。藏文大般若经的翻译在吐蕃本土完成，而有一部分篇幅较小的佛经则在敦煌完成。从现有资料看，吐蕃占领期间，翻译佛经最多的要数翻译家、校阅大师管•法成。

在吐蕃赞普的亲自倡导下，吐蕃官方对《大般若经》的抄写极为重视，佛经的抄写就显得更为庄重、严肃。由于藏文《大般若经》抄经纸张加工程序复杂，成本相应提高，所以对抄经生的要求也相应地十分严格，抄经生必须对照母本原样抄出，每一页从内容到字数要跟母本一致，其难度可想而知。一部藏文大般若经含三百卷内容，个人很难支付得起抄写一部《大般若经》的费用，所以《大般若经》的抄写由吐蕃官方支付，因之，大般若经又叫“官经”。抄写好的经文一般都需经三校，才为合格，四校、五校的也很普遍，如敦煌市博物馆藏Db.t.2916《十万般若波罗蜜多经》经过了十人的校对。

《大乘无量寿宗要经》因其篇幅小，抄经费用相对较少，所以有好多人雇人抄经用来做功德，因此，有一部分《大乘无量寿宗要经》只有抄经人，没有较对人。

除了抄写上述两种佛经外，作为佛教名城的敦煌，普通百姓对篇幅较小的佛经也有自己的取向。

佛经抄写一般需校对3次，三校后没有错误的方为合格经卷。在校对中如发现错误，就要将经叶作废重抄，作废的经叶也有专用名字“ro”，也即废叶的意